

SWV VO
ZUID-HOLLAND WEST

Jaarplan 2026-2027

Onze acties van 2026-2027

vanuit ons Ondersteuningsplan 2025-2029

Voorwoord

Het afgelopen jaar hebben wij, SWVZHW en SPPOH, steeds nadrukkelijker de samenwerking opgezocht. Niet omdat alles hetzelfde moet worden, maar omdat wij zien dat veel vraagstukken zich niet laten begrenzen door onderwijssoorten, leeftijd of organisatiestructuren. Juist in de verbinding tussen primair onderwijs, voortgezet onderwijs, gemeenten, jeugdhulp en onze scholen ligt de sleutel om duurzame stappen te zetten voor kinderen en jongeren in onze regio.

Vanuit die gezamenlijke verantwoordelijkheid presenteren wij onze jaarplannen voor het komende jaar. Hoewel wij ieder werken vanuit een eigen opdracht, doelgroep en context, delen wij dezelfde ambitie: ieder kind en iedere jongere een passende en inclusieve plek bieden in het onderwijs.

Onze samenwerking krijgt op verschillende manieren vorm. Vanuit onze gezamenlijke Theory of Change werken wij aan een gedeeld beeld van wat nodig is om inclusiever onderwijs verder te versterken en de impact van onze inzet beter zichtbaar te maken. We trekken op in thema's als het voorkomen van verzuim en thuiszitten, de overstap van PO naar VO, de ontwikkeling van combinatievormen tussen regulier en speciaal onderwijs en het versterken van expertisedeling vanuit onder andere gespecialiseerd onderwijs (po en vo) en OPDC (vo).

Ook binnen regionale samenwerkingen zoeken wij de verbinding met scholen, schoolbesturen, gemeenten, jeugdhulp en landelijke partners. Daarbij kijken we steeds opnieuw naar onze cirkel van invloed: wat kunnen wij als samenwerkingsverbanden, scholen en schoolbesturen concreet doen om kinderen en jongeren beter te ondersteunen?

Deze gezamenlijke beweging zien wij niet alleen terug in beleid, maar ook in de dagelijkse praktijk van onze organisaties. Vanuit onze bedrijfsvoering werken wij intensief samen aan onder andere informatiemanagement, AVG, HR en ondersteunende processen. Ook binnen onze managementteams zoeken wij elkaar maandelijks op om kennis, ervaringen en vraagstukken te delen.

Tegelijkertijd erkennen wij dat ieder samenwerkingsverband een eigen dynamiek, schaalgrootte en doelgroep kent. Dat vraagt soms om verschillende keuzes, accenten en tempo's. Juist daarom geven deze jaarplannen ruimte aan een eigen koers, terwijl wij vanuit dezelfde opdracht en verantwoordelijkheid blijven werken aan inclusiever onderwijs in onze regio.

Vanuit de overtuiging dat wij alleen samen met scholen, schoolbesturen, gemeenten, jeugdhulp en andere partners het verschil kunnen maken voor kinderen, jongeren en hun ouders, zetten wij ook het komende jaar samen de schouders eronder!

Inleiding

Voor u ligt het Jaarplan van SWVZHW voor schooljaar 2026-2027. In dit plan staat beschreven wat wij als samenwerkingsverband, schoolbesturen en scholen dit schooljaar gaan doen om de ambities uit het Ondersteuningsplan 2025-2029 verder te realiseren. Het Jaarplan beschrijft daarmee onze route richting inclusiever onderwijs in de regio Haaglanden. Die route vraagt om gezamenlijke inzet en gedeelde verantwoordelijkheid. Niet alle opgaven liggen binnen de invloed van één partij. Juist door ieder vanuit de eigen rol bij te dragen, elkaar aan te spreken waar dat nodig is en samen te blijven leren, zorgen we ervoor dat onze gezamenlijke ambitie ook zichtbaar wordt in de dagelijkse praktijk van scholen en leerlingen. Onze gezamenlijke droom is dat alle kinderen en jongeren zich optimaal ontwikkelen en van betekenis zijn in een inclusieve samenleving. In het Ondersteuningsplan zijn drie hoofddoelen benoemd voor 2029: een ononderbroken ontwikkeling die thuisnabij wordt georganiseerd, een dekkend netwerk dat passend en inclusief onderwijs voor alle leerlingen mogelijk maakt, en een inclusieve cultuur met een sterke pedagogische en didactische basis. Deze hoofddoelen vormen ook in 2026-2027 het vertrekpunt voor onze keuzes en actielijnen.

In dit jaarplan bouwen we voort op de basis die in 2025-2026 is gelegd. We verschuiven daarbij van losse acties naar meer samenhangende sturing op de beweging richting inclusiever onderwijs. In hoofdstuk 1 blikken we terug op 2025-2026, duiden we de belangrijkste opbrengsten en formuleren we per actielijn de focus voor 2026-2027. In de daaropvolgende hoofdstukken werken we uit welke acties we ondernemen, welke resultaten we nastreven, hoe we de voortgang volgen met behulp van kernindicatoren en datamanagement, en hoe onze interne organisatie, middelen en bekostiging deze beweging ondersteunen.

1. Terugblik, duiding en focus 2026–2027

In dit hoofdstuk blikken we terug op het schooljaar 2025–2026 en duiden we de belangrijkste ontwikkelingen binnen het samenwerkingsverband. We richten ons daarbij niet op een volledige beschrijving van alle uitgevoerde activiteiten, maar op de belangrijkste opbrengsten en wat deze betekenen voor het vervolg. Een uitgebreide terugblik per actielijn is opgenomen in het document Terugblik Jaarplan 2025–2026. In dit hoofdstuk beperken we ons tot de belangrijkste overkoepelende inzichten en de duiding daarvan.

Wat leren we uit 2025–2026?

Schooljaar 2025–2026 stond in het teken van de overgang van denken in losse acties naar meer samenhangende sturing op de beweging richting inclusiever onderwijs. In het afgelopen jaar zijn op veel onderdelen belangrijke stappen gezet in het versterken van processen, rollen en werkwijzen, en in het beter verbinden van beleid, uitvoering en monitoring. Tegelijkertijd laten de resultaten zien dat structurele verandering tijd vraagt en dat de doorwerking in de praktijk nog niet overal zichtbaar is. Dit geldt met name voor vraagstukken waarin we afhankelijk zijn van samenwerking met scholen, gemeenten en jeugdhulppartners, of waarin externe factoren zoals personeelstekorten, wachtlijsten en druk op voorzieningen een rol spelen. We kijken daarom niet alleen naar wat is uitgevoerd, maar vooral naar wat dit heeft opgeleverd, welke patronen zichtbaar worden en waar bijsturing nodig is. In 2025–2026 hebben we stappen gezet in het beter benutten van signalen uit het scholenveld en opbrengsten uit evaluaties en kwaliteitszorg bij het maken van nieuwe keuzes. Ook in onze sturing werken we hier gericht aan, door gebruik te maken van beschikbare informatie zoals indicatoren, dashboards, evaluaties van JIO's en gesprekken met scholen en bestuurlijke partners. De rode draad in deze terugblik is dat we inhoudelijk stappen hebben gezet, maar dat de toepassing in de praktijk nog niet overal op hetzelfde niveau is. De opgave voor de komende periode ligt daarom in het verder toepassen en verankeren van deze werkwijzen, zodat deze leiden tot merkbare effecten voor scholen en leerlingen.

Strategische reflectie en samenhang met het Ondersteuningsplan

In het Ondersteuningsplan 2025–2029 werken we vanuit een gezamenlijke verandertheorie richting inclusiever onderwijs. Deze gaat ervan uit dat duurzame verandering ontstaat door het versterken van de pedagogische en didactische basis in scholen, het realiseren van een dekkend netwerk en het intensiveren van de samenwerking met partners zoals gemeenten en jeugdhulp. De ontwikkelingen in 2025–2026 laten zien dat deze richting inhoudelijk klopt.

Op alle strategische domeinen zijn stappen gezet: de basis in scholen is versterkt, nieuwe vormen van ondersteuning zijn ontwikkeld en de samenwerking binnen het netwerk is geïntensiveerd. Tegelijkertijd wordt zichtbaar dat het realiseren van effecten in de praktijk complexer is dan het ontwikkelen van werkwijzen en structuren. De opgave verschuift daarmee van ontwikkelen naar het daadwerkelijk toepassen en duurzaam verankeren in de praktijk. Dit vraagt niet alleen om heldere processen en instrumenten, maar vooral om eigenaarschap, professioneel handelen en samenwerking in het dagelijks handelen van scholen en partners. Daarmee bevestigt deze terugblik een belangrijk uitgangspunt uit het Ondersteuningsplan: inclusie is geen eindpunt, maar een continu proces waarin we leren, bijstellen en door ontwikkelen. De ingezette beweging is passend, maar vraagt in de komende periode om meer focus op samenhang, uitvoerbaarheid en zichtbare effecten voor leerlingen.

Noodzaak tot bijsturing

De analyse van 2025–2026 laat zien dat de ingezette koers passend is, maar dat bijsturing nodig is in de manier waarop we deze realiseren. Deze bijsturing zit niet zozeer in nieuwe actielijnen, maar in de manier waarop we deze uitvoeren.

In 2026–2027 richten we ons daarom nadrukkelijk op:

- het versterken van de toepassing van ontwikkelde werkwijzen in de praktijk;
- het vergroten van samenhang tussen actielijnen en initiatieven;
- het expliciet sturen op zichtbaar effect voor leerlingen en scholen;
- het beter benutten van data, monitoring en evaluaties voor gerichte bijsturing;
- het versterken van eigenaarschap bij scholen en professionals.

Deze bijstelling is doorvertaald in de focus en uitwerking van de actielijnen in dit jaarplan.

Focus 2026–2027

De bovenstaande bijsturing vertaalt zich in een duidelijke focus voor 2026–2027: we richten ons op het toepassen en duurzaam verankeren van de ingezette beweging richting inclusiever onderwijs. Dit betekent dat we binnen alle actielijnen nadrukkelijk sturen op samenhang, toepassing in de praktijk en zichtbare effecten voor leerlingen en scholen. Daarbij staat niet de ontwikkeling van nieuwe instrumenten centraal, maar de vraag wat leerlingen, docenten, ondersteuningscoördinatoren en schoolleiders daar in de dagelijkse praktijk daadwerkelijk van merken. We sturen daarom niet alleen op het realiseren van acties, maar vooral op zichtbaar effect in de klas, een stevigere ondersteuningsstructuur en meer handelingsruimte voor professionals.

DRROOM

Alle kinderen en jongeren ontwikkelen zich optimaal en zijn van betekenis in een inclusieve samenleving.

DOEL

Alle kinderen en jongeren hebben een ononderbroken ontwikkeling die thuis nabij wordt georganiseerd

Er is een dekkend netwerk zodat alle kinderen en jongeren passend onderwijs krijgen

Er is een inclusieve cultuur met een sterk pedagogische en didactische basis waarbij de context centraal staat

DOEIN

Inclusieve school

1. Versterken inclusieve cultuur
2. Stabiele schoolloopbaan realiseren
3. Schoolaanwezigheid bevorderen

Inclusieve samenwerking

1. Bundelen van krachten tussen scholen
2. Delen en versterken van expertise
3. Creëren van hubs voor specialistische ondersteuning

Inclusief Haaglanden

1. Versterken van het onderwijszorgcontinuüm
2. Bevorderen van de samenwerking in de brede regio
3. Voorkomen en verminderen van thuiszitters

DOELEN

ACTIES '26-'27

Inclusieve school

Adviseren richting inclusieve ondersteuningsstructuur

Aansluiting po-vo faciliteren

Vormgeven aan zorgplicht

Traject Op Maat-voorzieningen

Inclusieve samenwerking

VSO in regulier & vso-vo combinaties

Ambulante inzet van het OPDC en het vso/Vso in regulier

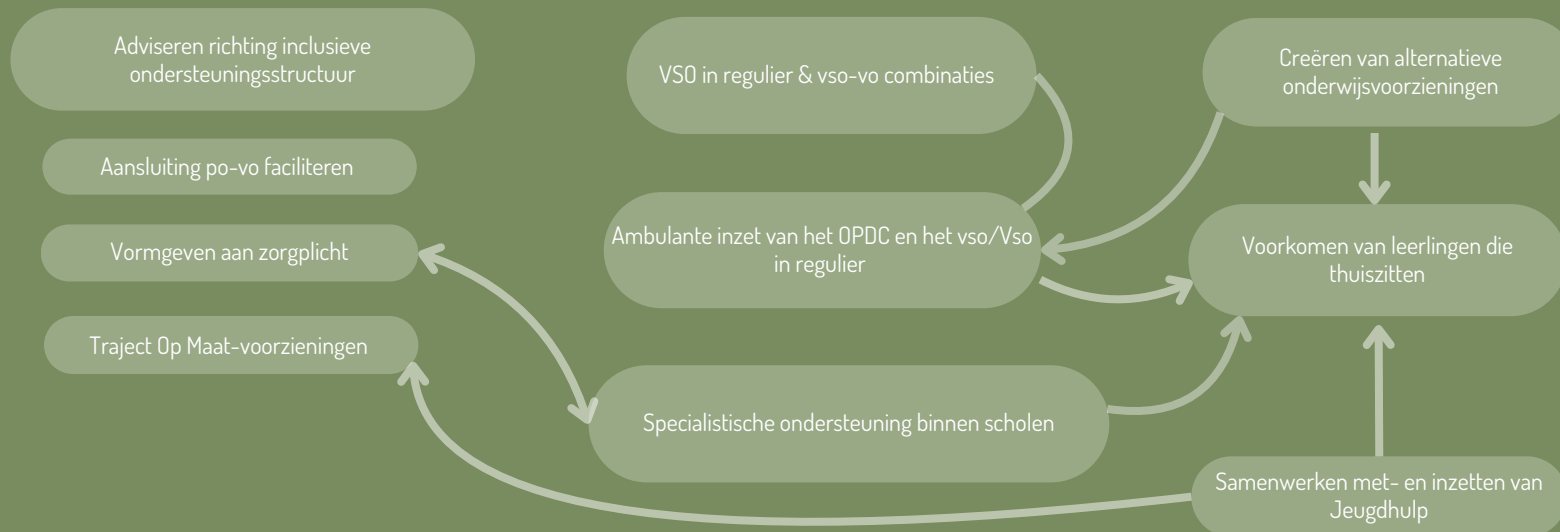
Specialistische ondersteuning binnen scholen

Inclusief Haaglanden

Creëren van alternatieve onderwijsvoorzieningen

Voorkomen van leerlingen die thuiszitten

Samenwerken met- en inzetten van Jeugdhulp

2. Actielijnen 2026 – 2027

In dit hoofdstuk beschrijven we per actielijn welke stappen we in 2026-2027 zetten om onze ambities verder te realiseren. Deze actielijnen bouwen voort op de inzichten uit hoofdstuk 1 en richten zich op de verdere ontwikkeling van inclusiever onderwijs in onze regio. Om deze actielijnen goed te kunnen uitvoeren, investeren we tegelijkertijd in het versterken van onze manier van werken. Dit doen we onder andere door verdere digitalisering, het beter benutten van data en het versterken van onze werkwijze van Monitoring, Evaluatie en Leren (MEL). Deze vormen een belangrijke basis voor sturing, bijstelling en samenwerking en worden verder uitgewerkt in hoofdstuk 3.

De beweging naar inclusiever onderwijs vraagt daarnaast om eigenaarschap, houding en gedrag en verdere professionalisering van alle betrokkenen. Daarom investeren we in kennis, handelingsbekwaamheid en samenwerking. We stimuleren praktijkleren, kennisdeling en intervisie en benutten expertise uit zowel het regulier als gespecialiseerd onderwijs, zodat professionals zich gesteund voelen om inclusiever onderwijs in de dagelijkse praktijk vorm te geven.

1. Adviseren richting inclusieve ondersteuningsstructuur

Om een sterkere en meer inclusieve ondersteuningsstructuur te realiseren, richten we ons op het versterken van de interne organisatie binnen scholen en het doorontwikkelen van middelen die bijdragen aan betere ondersteuning van leerlingen. Dit betreft zowel basisondersteuning als meer gespecialiseerde hulp. Onze consultants werken steeds nadrukkelijker aan een brede ontwikkeling richting inclusief onderwijs. Op leerlingniveau adviseren zij de scholen om vroegtijdig de ondersteuningsbehoeften van leerlingen te analyseren en gerichte ondersteuning in te zetten. In bredere zin signaleren de consultants handelingsverlegenheid binnen de school met betrekking tot het bieden van inclusiever onderwijs en geven in dit kader schoolbreed advies bij het opstellen van het JIO (Jaarplan Inclusief Onderwijs).

Wat gaat het SWV in 2026- 2027 doen?

- We ontwikkelen de rol van het team consultants door van ondersteuners naar adviseurs. We focussen ons daarbij op het volledig positioneren van de consultants in hun nieuwe rol op de scholen en het implementeren van de nieuwe werkwijze in het JIO-proces;
- De consultants versterken de pedagogische en didactische basis van scholen door gerichte advisering, analyse en begeleiding in hun rol als expert, adviseur, inspirator en verbinder;
- De consultants en beleidsmedewerkers van het SWV denken mee met de scholen bij het vormen van de Jaarplannen Inclusief Onderwijs;
- We onderzoeken of het mogelijk is om het JIO-format in een digitaal systeem in te richten. Wanneer dit wenselijk is, implementeren we een dergelijk systeem.

Welke bijdragen leveren de scholen en schoolbesturen?

- Scholen werken preventief met de adviezen van de consultant van het samenwerkingsverband;
- Scholen kijken vanuit een contextgerichte benadering naar de ondersteuning en inclusie op school;
- Scholen werken met het nieuwe JIO-proces en format;
- Scholen werken in het opstellen van het JIO samen met de betrokken consultant en beleidsmedewerker van het SWV en evalueren het JIO jaarlijks met het SWV.

Resultaat

- De consultants stimuleren in hun nieuwe rol steeds meer op een actieve, preventieve en uniforme wijze een brede ontwikkeling richting inclusief onderwijs;
- Scholen betrekken de adviezen van consultants in hun overwegingen rond de ondersteuningsstructuur en de onderwijspraktijk;
- Alle schoollocaties hebben een JIO, waardoor er meer zicht is op de doelmatige besteding van middelen en de inhoudelijke bijdrage van scholen aan de realisatie van het ondersteuningsplan en de actielijnen;
- Het JIO biedt inzicht in de specifieke behoeften van de school en de leerlingen en vormt de basis voor het toekennen van middelen. Hiermee wordt het aantal losse aanvragen en aparte budgetten verminderd en wordt ondersteuning structureel georganiseerd.

2. Aansluiting po-vo faciliteren

We intensiveren de samenwerking met het po. Enerzijds door in een eerder stadium zicht te krijgen op de ondersteuningsbehoeften van leerlingen en hier tijdig op in te spelen, zodat de leerlingen op een zo passend mogelijke plek in het vo hun schoolloopbaan kunnen continueren. Anderzijds door samen in te zetten op een passende niveaubepaling zodat het aantal leerlingen dat in een lager niveau moet uitstromen beperkt kan worden. We versterken de doorgaande lijn tussen po en vo en intensiveren daarvoor de samenwerking met het po en SPPOH. We willen leerlingen met een ondersteuningsbehoefte eerder en gezamenlijk in beeld hebben, zodat kennis, ondersteuning en expertise zoveel mogelijk met de leerling meebewegen bij de overgang naar het vo. Daarnaast zetten we gezamenlijk in op een passende niveaubepaling en een soepele overgang, zodat leerlingen zoveel mogelijk op een passend niveau kunnen instromen en zich daar duurzaam kunnen ontwikkelen. Daarmee willen we onnodige afstroom en doorplaatsingen gedurende de schoolloopbaan voorkomen.

Wat gaat het SWV in 2026- 2027 doen?

- Met onderzoek en trendanalyses brengen we het benodigde dekkende aanbod en aantal plekken in beeld. Indien er ergens een tekort aan plekken is, zal met de besturen samen gekeken worden hoe dit aan te pakken;
- We voeren de proeftuin PO-VO uit op 20 scholen voor primair onderwijs (twee so scholen cluster 4, drie so scholen cluster 3, vijf sbo scholen en 10 reguliere scholen) en brengen hiermee leerlingen met extra of diepte-ondersteuningsbehoeften in kaart vanaf groep 7 in samenwerking met SPPOH;
- Consultants van het SOT participeren actief in het ondersteuningsteam po-vo binnen de proeftuin;
- De gezamenlijke aanmeldprocedure met SWV Delfland wordt voor het eerst uitgevoerd. Groep 8 leerlingen, met uitzondering van pro leerlingen, die willen overstappen naar het middelbare onderwijs in beide regio's melden zicht digitaal via één aanmeldsysteem aan. Er wordt gedurende het jaar gemonitord en geëvalueerd, eventuele verbeterpunten worden meegenomen in het tweede jaar van uitvoering;
- We vervroegen in afstemming met het Klein Regio de aanmelddatum VSO voor de onder instroom vanuit groep 8.

Welke bijdragen leveren de scholen en schoolbesturen?

- Scholen en schoolbesturen zorgen in afstemming met het SWV voor een dekkend aanbod van onderwijsplekken;
- Het aanbod in het vo is voldoende afgestemd op het aanbod en de vraag uit het PO.

Resultaat

- Er is inzichtelijk of en zo ja waar er plekken te kort zijn om te kunnen spreken van een dekkend aanbod;
- Waar mogelijk is er al een verbetering aangebracht in het dekkend netwerk of een plan gemaakt hoe hieraan te werken;
- Leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte zijn eerder in beeld en kunnen eerder doelgericht werken aan doorstroom naar het reguliere vo;
- Het po is beter op de hoogte van de verscheidenheid van de ondersteuning die in het po geboden wordt, waaronder de vso-vo initiatieven die ontstaan zijn in de afgelopen jaren.
- Een vervoegde aanmelding zorgt ervoor dat vso-leerlingen indien nodig nog op tijd in de BOVO-procedure kunnen meegaan.

3. Zorgplicht in de praktijk

In de afgelopen periode zijn de kaders, handreiking en toolkit voor zorgplicht ontwikkeld en gedeeld met scholen en schoolbesturen. In 2026–2027 ligt de nadruk op het consequent toepassen en borgen van deze werkwijze in de praktijk. Heldere uitvoering van de zorgplicht is essentieel om te voorkomen dat leerlingen tussen wal en schip vallen en om te zorgen voor een stabiele en ononderbroken schoolloopbaan. Dit vraagt om duidelijke rolvastheid van scholen, schoolbesturen en samenwerkingsverband, en om blijvende aandacht voor naleving, samenwerking en tijdige opschaling waar nodig.

Wat gaat het SWV in 2026– 2027 doen?

- We signaleren actief knelpunten in de uitvoering van zorgplicht en agenderen deze bestuurlijk waar nodig;
- Het SWV denkt waar nodig mee en adviseert over de Plaatsingstafel Klein Haaglanden;
- Het SWV ontwikkelt voor het scholenveld een uniform aanmeldformulier en een uniforme aanmeldprocedure en onderzoekt op de lange termijn of een VOVO-module een bruikbaar instrument kan zijn.

Welke bijdragen leveren de scholen en schoolbesturen?

- Schoolbesturen zorgen ervoor dat de handreiking en toolkit zorgplicht, opgesteld vanuit het SWV, verspreid worden onder scholen en zien erop toe dat deze nageleefd worden;
- Scholen voldoen aan de zorgplicht en volgen de door de schoolbesturen vastgestelde handreiking en toolkit zorgplicht;
- Schoolbesturen richten de Plaatsingstafel Klein Haaglanden verder in en voeren deze uit. De plaatsingscoördinatoren van de verschillende schoolbesturen spelen een belangrijke rol in de verdere vormgeving en uitvoering van deze plaatsingstafels.

Resultaat

- Er zijn geen leerlingen zonder stamschool (uitgezonderd nieuwkomers en verhuisleerlingen);
- Er worden geen leerlingen uitgeschreven zonder dat er een passende vervolgplek is, ook leerlingen in residentiële zorg blijven ingeschreven bij een stamschool.

4. Samenwerken met- en inzetten van Jeugdhulp

Met de Hervormingsagenda Jeugd 2023-2028 streven we naar een geïntegreerde aanpak waarin onderwijs en zorg samenwerken en naadloos op elkaar aansluiten om jongeren en gezinnen te ondersteunen. We zorgen ervoor dat het onderwijs en de jeugdhulp geen twee verschillende werelden meer zijn, maar dat het samen kan bestaan. Jeugdhulp wordt steeds meer preventief en collectief in de school ingezet, waardoor zorg snel en laagdrempelig in de school aangeboden kan worden. Inzet van jeugdhulp is aan verandering onderhevig in onze regio. De beweging die jeugdhulp maakt sluit naadloos aan op de beweging die wij als samenwerkingsverband maken: het ondersteunen van leerlingen in de context van de school. We gaan samen in gesprek om te kijken hoe we de Traject op Maat-voorzieningen en de inzet van jeugdhulp in de school bij elkaar kunnen brengen zodat ze elkaar aanvullen en versterken.

Wat gaat het SWV in 2026– 2027 doen?

- We sturen erop aan dat elke school een vaste SMW-medewerker en/of koppelgenoot heeft;
- We sturen erop aan dat de verschillende jeugdhulppartijen (Kracht, rondomJou, Leidschendam-Voorburg en Rijswijk) goed met elkaar samenwerken indien er sprake is van grensverkeer;
- We stemmen met de gemeente Rijswijk, de scholen en de verschillende ketenpartners af over de doorontwikkeling van de zorg- en ondersteuningsstructuur in het VO in Rijswijk, zodat de inzet beter aansluit bij de behoeften van leerlingen, scholen en de samenleving als geheel;
- We implementeren samen met de schoolbesturen en scholen de OndersteunSamen Tool in Den Haag en Leidschendam-Voorburg;
- We zorgen voor een gezamenlijke aanpak als er sprake is van een grijs gebied tussen onderwijs en jeugdhulp. Deze gezamenlijke aanpak richt zich op de transformatie die we allemaal willen bewerkstelligen maar doet tegelijkertijd wel recht aan de overgangsfase die dit vraagt;
- We monitoren de inzet van het SMW en de OJA en werken samen met gemeenten en jeugdhulppartners aan verbeteracties waar knelpunten zichtbaar worden;
- We agenderen structureel knelpunten in de aansluiting tussen onderwijs en jeugdhulp, zoals wachtlijsten, en verkennen samen met partners tussen- en doorbraakoplossingen;
- We herijken samen met gemeenten, jeugdhulp en schoolbesturen de werkwijze van MDO/JES, zodat besluitvorming effectiever verloopt en afspraken uitvoerbaar zijn;
- Om meer eenduidigheid te krijgen rondom de AVG en de mogelijkheden van informatie-uitwisseling tussen het onderwijs en de jeugdhulp, werken we samen met de ketenpartners aan een vernieuwd privacy convenant;
- We werken dit privacy convenant uit in praktische handelingsperspectieven waarin het juridisch kader vertaald is naar korte, praktische handelingslijnen voor de professionals in en rond de school (“wat mag wél?”).

Welke bijdragen leveren de scholen en schoolbesturen?

- Scholen en schoolbesturen werken samen met SMW+ en jeugdhulppartners aan de beweging van individuele naar meer collectieve en preventieve inzet van ondersteuning;
- Scholen en schoolbesturen dragen bij aan de implementatie van de OndersteunSamen tool, zodat professionals in en rond de school duidelijk weten wat van wie verwacht wordt, waar de wettelijke verantwoordelijkheden liggen en waar er samengewerkt dient te worden in het grijze gebied tussen onderwijs en zorg.

Resultaat

- Elke school heeft een vaste SMW+ medewerker;
- Scholen beschikken over een structurele samenwerking met jeugdhulp, passend bij hun context en ondersteuningsbehoeften;
- De OndersteunSamen Tool wordt toegepast in de praktijk en ondersteunt professionals in het handelen in het grijze gebied;
- De samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp leidt tot tijdigere en beter afgestemde ondersteuning voor leerlingen;
- De inzet van jeugdhulp verschuift zichtbaar van individuele trajecten naar meer collectieve en preventieve ondersteuning binnen de school.

5. Traject Op Maat-voorziening

De afgelopen periode hebben we mooie voorbeelden gezien van Traject op Maat (TOM)-voorzieningen. We ondersteunen alle scholen bij het vormgeven van een Traject op Maat-voorziening. Deze voorziening is bedoeld om meer leerlingen met een ondersteuningsbehoefte binnen de context van de school te kunnen behouden, verwijzingen naar het OPDC en het VSO te voorkomen, leraren te ontlasten en te versterken en thuiszitters via maatwerk terug te leiden naar school.

Wat gaat het SWV in 2026- 2027 doen?

- De projectgroep TOM werkt samen met de scholen verder aan de randvoorwaarden om de TOM-voorzieningen succesvol vorm te geven en duurzaam te implementeren;
- We begeleiden de opzet van TOM voorzieningen bij de scholen uit cohort 3 (start 2026–2027) en in de planvorming van cohort 4 (start medio 2027);
- We bieden op vraag begeleiding en expertise vanuit het OPDC voor het versterken van de inzet van de TOM voorziening in de pedagogisch en didactische basis van de school;
- We gaan aan de slag om per school tot één geïntegreerd budget te komen voor basis- en extra ondersteuning en de TOM-voorziening;
- We faciliteren intervisie en kennisdeling tussen de scholen over de inzet en inrichting van de TOM voorzieningen;
- We realiseren samen met de gemeente Den Haag en Kracht en rondomJou een pilot voor de aansluiting van jeugdhulp bij een aantal TOM voorzieningen;
- We onderzoeken ook de mogelijkheid van preventie en/of jeugdhulp inzet bij de TOM voorzieningen in gemeente Leidschendam-Voorburg en Rijswijk. Zo organiseren we met gemeente Leidschendam-Voorburg en het SMW gezamenlijke trainingen traumasensitief onderwijs voor de medewerkers van TOM voorzieningen daar;
- We monitoren en evalueren de effecten van het bundelen van de onderwijs- en jeugdhulpexpertise op de doelstellingen van de TOM en de gemeente. We onderzoeken daarnaast de haalbaarheid om dit bij succes breder uit te kunnen rollen.

Welke bijdragen leveren de scholen en schoolbesturen?

- Een afvaardiging van scholen en schoolbesturen werkt mee in de projectgroep, waar de volgende vragen uitgewerkt worden: Hoe doen we recht aan de diversiteit van scholen en hoe financieren we dit? Hoe bewaken we de kwaliteit en het succes en hoe willen we dit meten? Hoe zorgen we voor een duurzame borging van de TOM voorzieningen in de ondersteuningsstructuur van de school?;
- Scholen nemen deel aan de intervisie en kennisdeling georganiseerd vanuit het SWV;
- Scholen monitoren de inzet en effecten van de TOM voorziening;
- De scholen uit cohort 3 richten de TOM voorziening in en hebben in schooljaar 2026-2027 een draaiende TOM voorziening;
- De scholen uit cohort 4 hebben een plan van aanpak TOM voorziening af, zodat zij in januari 2027 hiermee kunnen starten.

Resultaat

- Er zijn 34 nieuwe TOM voorzieningen gestart (cohort 3 en 4);
- De TOM voorzieningen werken volgens de kaders die beschreven zijn in de Handreiking TOM van het SWV (waaronder bijvoorbeeld toeleiding via het JES, OPP opgesteld en planmatige evaluatie);
- Leerlingen die deelnemen aan de TOM voorzieningen stromen terug naar de klas en blijven op school;
- Docenten zijn door de adviezen vanuit de TOM-voorziening beter in staat om leerlingen in de eigen klas te ondersteunen/begeleiden;
- Het welbevinden bij leerlingen en docenten op scholen met een TOM-voorziening verbeterd;
- Er is door de inzet van TOM voorzieningen minder instroom naar het OPDC en het VSO;
- Er zijn op zijn minst geen wachtlijsten meer voor het VSO, waar mogelijk is er al een daling gerealiseerd van het aantal leerlingen op het vso.

6. Vso in regulier en vso-vo combinaties

Een inclusiever onderwijssysteem vraagt om nauwe samenwerking tussen scholen en het beter benutten van expertise binnen de regio. Enkele reguliere scholen bieden al onderwijs aan leerlingen met een vso-ondersteuningsbehoefte. Deze scholen krijgen een steeds belangrijkere rol, in lijn met onze ambitie om zoveel mogelijk leerlingen binnen het regulier onderwijs te begeleiden. Dit draagt bij aan het beperken van de groei van het vso en helpt om wachtlijsten terug te dringen. We realiseren deze beweging langs twee sporen: enerzijds door het ontwikkelen van vso-vo combinaties, waarin expertise van het vso direct beschikbaar is binnen het regulier onderwijs, en anderzijds door het versterken van de samenwerking en kennisdeling tussen scholen. Hieronder valt nadrukkelijk ook de samenwerking tussen het praktijkonderwijs (pro) en het vso.

Wat gaat het SWV in 2026- 2027 doen?

- VSO-VO combinaties (integratie):
 1. We maken samen met kleine regio afspraken over het gebruik van vso-vo combinaties en het aanmeldproces voor het vso, zodat plaatsing beter aansluit bij de ondersteuningsbehoefte van leerlingen;
 2. We voeren de pilot vso cluster 3—pro uit, waarbij leerlingen onderwijs volgen binnen het praktijkonderwijs met inzet van vso-expertise, en monitoren de voortgang en opbrengsten van deze leerlingen;
 3. We werken samen met het Maris College Waldeck en Pleysier College Oosterbeek aan de verdere ontwikkeling van de vso-vo samenwerking.
- Samenwerking en expertisedeling:
 1. We ontwikkelen een integraal beleidskader voor vso-vo samenwerking, inclusief afspraken over de instroom en doorstroom van leerlingen van vso naar regulier onderwijs;
 2. We stimuleren en ondersteunen initiatieven waarin reguliere scholen worden versterkt met expertise en middelen vanuit het vso, zodat leerlingen met een ondersteuningsbehoefte vaker binnen het regulier onderwijs kunnen blijven;
 3. We benutten de expertise van het gespecialiseerd onderwijs niet alleen voor leerling ondersteuning, maar ook voor professionalisering, beleidsontwikkeling, leiderschap en het creëren van de organisatorische en randvoorwaardelijke voorwaarden voor inclusiever onderwijs. Zo benutten we deze expertise bij het gezamenlijk versterken van de ondersteuningsstructuur binnen reguliere scholen;
 4. We maken een praatplaat van het dekkend netwerk (inclusief vso-vo initiatieven) om scholen beter inzicht te geven in de beschikbare ondersteuningsmogelijkheden en samenwerking in de regio te versterken.

Welke bijdragen leveren de scholen en schoolbesturen?

- Scholen en schoolbesturen onderzoeken samen met het samenwerkingsverband de mogelijkheid voor vso-vo samenwerking en werken de randvoorwaarden hiervoor uit;
- Scholen denken actief mee over en dragen bij aan het vormgeven van het terugkeerbeleid van vso naar regulier onderwijs.

Resultaat

- Het aantal leerlingen dat onderwijs volgt binnen vso-vo initiatieven neemt toe;
- Meer leerlingen met een vso-ondersteuningsbehoefte kunnen binnen een reguliere vo-school onderwijs volgen;
- De samenwerking en kennisdeling tussen regulier onderwijs en vso is structureel versterkt;
- De druk op het vso neemt af, wat bijdraagt aan het terugdringen van wachtlijsten.

7. Ambulante inzet van het OPDC en het vso

We zetten het OPDC en het vso in als expertisecentrum om het regulier onderwijs te versterken. Medewerkers ondersteunen scholen direct bij complexe casussen en tijdelijke interventies, zodat leerlingen zoveel mogelijk binnen het regulier onderwijs kunnen blijven. Dit doen zij door proactief en preventief aanwezig te zijn in scholen en door actief te adviseren, onder andere binnen de Traject op Maat-voorzieningen.

Wat gaat het SWV in 2026- 2027 doen?

- We borgen en versterken de positionering van het Ambulant Team (richting, doelstelling, werkwijze), met duidelijke afstemming met andere onderdelen van het OPDC, het SOT, het Ambulante jeugdhulp op scholen (AJOS)-team van Kracht en eventueel externe aanbieders;
- We realiseren en versterken de ambulante inzet vso in samenhang met het OPDC, zodat deze expertise beter beschikbaar komt voor het regulier onderwijs;
- We gaan het ambulante OPDC-traject Retour Regulier Ambulant duidelijker vormgeven en zullen scholen hier actief op wijzen wanneer zij vastlopen binnen de school rondom een leerling. Bij dit ambulante traject vindt ondersteuning zoveel mogelijk plaats in de schoolcontext van de leerling en in samenwerking met de thuiscontext.

Welke bijdragen leveren de scholen en schoolbesturen?

- De vso-schoolbesturen en scholen ontwikkelen en realiseren samen met het SWV de ambulante inzet van vso-expertise in samenhang met het OPDC en starten hiermee in schooljaar 2026-2027;
- Scholen schakelen het Ambulant Team tijdig en proactief in bij complexe casussen en tijdelijke interventies.

Resultaat

- Het Ambulant Team is stevig gepositioneerd en versterkt met expertise vanuit het vso met een duidelijke richting, doelstelling en werkwijze.
- Het aantal scholen en leerlingen waaraan het Ambulant Team ondersteuning biedt, neemt toe;
- Scholen zijn beter toegerust in hun ondersteuningsaanbod en expertise doordat docenten handelingsvaardiger zijn om met verschillende ondersteuningsbehoeften om te kunnen gaan;
- Meer leerlingen kunnen met ondersteuning binnen het regulier onderwijs blijven. Het aantal verwijzingen naar het vso neemt af.

8. Specialistische ondersteuning binnen scholen

We streven ernaar de inzet van externe partijen te verminderen en specialistische expertise zoveel mogelijk binnen het onderwijs te organiseren. Veel van deze ondersteuning is nu extern belegd, terwijl het voor duurzame versterking van scholen belangrijk is dat kennis en vaardigheden binnen de school beschikbaar zijn. In deze actielijn richten we ons daarom op het versterken van interne expertise en het gericht en kwalitatief inzetten van externe ondersteuning waar dat noodzakelijk is.

Wat gaat het SWV in 2026- 2027 doen?

- We stellen een projectplan op voor categorie 2 partijen (partijen die voldoen aan de criteria maar wiens expertise we zoveel mogelijk in de scholen willen organiseren) en starten met de uitvoer hiervan;
- We houden de toetsingscommissie externe partijen in stand om jaarlijks te toetsen of (nieuwe) aanbieders voldoen aan de kwaliteitseisen die wij stellen;
- We onderzoeken en organiseren in samenwerking met het VSO en de gemeente specialistische ondersteuning binnen het ISK-onderwijs voor leerlingen met ondersteuningsbehoeften die het huidige aanbod overstijgen;
- We ondersteunen scholen bij de implementatie van het Iwoo opting-out systeem, met aandacht voor de veranderende leerling verdeling, het borgen van expertise en de financiële inrichting.

Welke bijdragen leveren de scholen en schoolbesturen?

- Schoolbesturen zien erop toe dat de gemaakte afspraken worden nageleefd door de scholen;
- Scholen maken geen gebruik van externe particuliere voorzieningen die vallen onder categorie 1 en maken met het samenwerkingsverband afspraken over de gevolgen van de categorisering;
- Scholen voldoen bij het gebruik van externe particuliere voorzieningen aan de minimeisen van de Inspectie.

Resultaat

- De inzet van externe partijen neemt af;
- Er wordt niet langer gewerkt met aanbieders die niet voldoen aan de kwaliteitseisen;
- Expertise van externe partijen wordt aantoonbaar vaker binnen scholen georganiseerd en geborgd;
- Scholen beschikken over meer eigen expertise om ondersteuning te bieden aan leerlingen met specialistische behoeften.

9. Alternatieve onderwijsvoorzieningen

Soms is de ondersteuningsbehoefte zo complex dat noch het reguliere onderwijs, noch het vso op dit moment kan bieden wat de leerling nodig heeft. Daarnaast is er een groeiende groep leerlingen waarvoor de overstap van zorg naar onderwijs beter georganiseerd moet worden. Voor deze leerlingen zijn alternatieve onderwijsvoorzieningen nodig, waar zorg en onderwijs samenkomen en de zorgplicht van de stamschool er altijd zal zijn. Nu de afbouw van gesloten residentiële instellingen in volle gang is, is haast geboden om een nieuwe duurzame voorziening te ontwikkelen voor de meest kwetsbare leerlingen in onze regio. School2Care is een voorbeeld van zo'n voorziening. We gaan onderzoeken of we een dergelijke onderwijs-zorg voorziening duurzaam en kostendekkend toe kunnen voegen aan ons dekkend netwerk.

Daarbij houden we samen met SPPOH zicht op ontwikkelingen rond kinderen en jongeren met complexe ondersteuningsbehoeften in KDC's en andere zorg- en ontwikkelvoorzieningen en op knelpunten in de overgang naar een passende onderwijsplek. Waar deze knelpunten de doorgaande ontwikkellijn raken, verkennen we gezamenlijk wat vanuit po, vo, zorg en gemeenten nodig is.

Daarnaast verkennen we de komende periode welke mogelijkheden er zijn voor de doorontwikkeling van het Schakenbosch College en andere zorg-onderwijs combinaties. Kijkend naar ons dekkend netwerk, richten we ons specifiek op een combinatie van cluster 3 en cluster 4 onderwijs.

Wat gaat het SWV in 2026- 2027 doen?

- We realiseren samen met School2Care een duurzame (tijdelijke) voorziening voor kwetsbare jongeren en zetten indien nodig onze lobby door bij OCW voor passende financiering van de onderwijsalternatieven voor de JZ+;
- We werken samen met systeemaanbieders van alternatieven voor de JZ+, zoals Jeugdformaat en Ipse de Brugge, en de Jeugdbescherming aan het versterken van de aansluiting tussen onderwijs en zorg voor jongeren in kwetsbare situaties;
- We stemmen met de gemeenten af over de voorzieningen die een rol spelen in het grijze gebied tussen jeugdhulp, dagbesteding en onderwijs en maken bijhorende financiële afspraken;
- We werken de samenwerking 'onderwijsgerichte ontwikkelplek' tussen het OPDC, Kracht en rondomJou en 070watt verder uit en stemmen hierover af met gemeente Leidschendam-Voorburg en Rijswijk;
- In het bestuurlijke overleg tussen de zorg, de instellingschool, de gemeenten en het samenwerkingsverband komen we tot een gezamenlijke richting over de toekomst van Schakenbosch. We stemmen intensief met de betrokken partijen af en bouwen onderwijs-zorg alternatieven op in de regio;

- We onderzoeken en organiseren indien mogelijk samen met de gemeenten, de zorg en scholen de mogelijkheid van een onderwijs-zorggroep voor jongeren met een matige tot ernstige verstandelijke beperking en bijkomende sociaal-emotionele of psychiatrische problematiek. De jongeren volgen de leerdoelen van leerroute 1, of 2 met als uitstroombestemming belevingsgerichte-, of taakgerichte dagbesteding;
- We onderzoeken en organiseren indien mogelijk samen met de gemeenten, de zorg en scholen een cluster 3 en 4 combinatie voor leerlingen met een licht verstandelijke beperking en (ernstige) gedragsproblematiek. De leerlingen volgen de leerdoelen van leerroute 3, 4, of 5 volgen, met als uitstroombestemming (beschutte) arbeid of vervolgonderwijs;
- We implementeren de OndersteunSamen Tool in samenhang met bovenstaande ontwikkelingen, zodat rollen en verantwoordelijkheden tussen onderwijs en jeugdhulp helder zijn.

Welke bijdragen leveren de scholen en schoolbesturen?

- Scholen behouden de zorgplicht en blijven verantwoordelijk en betrokken bij leerlingen, ook wanneer zij tijdelijk gebruikmaken van een bovenschoolse voorziening of residentieel onderwijs;
- Scholen zorgen dat de leerling na een intensief zorg-onderwijs traject weer kan terugstromen naar school en organiseren waar nodig passende ondersteuning;
- Cluster 3 en 4 scholen onderzoeken samen met het SWV, gemeenten en zorgpartners de mogelijkheid van cluster 3 en 4 combinaties en organiseren dit samen met de betrokken partijen;
- Schoolbesturen verkennen en ontwikkelen, samen met zorgpartners, de mogelijkheid van een gespecialiseerd kindcentrum voor leerlingen met een ernstig meervoudige beperking;
- Scholen maken actief gebruik van de ambulante nazorg en expertise vanuit Schakenbosch, S2C en/of OPDC.

Resultaat

- Er is een meer samenhangend en passend aanbod van onderwijs-zorgvoorzieningen voor jongeren met complexe ondersteuningsbehoeften;
- Meer jongeren uit onze regio in de gesloten jeugdhulp hebben een passende onderwijs(zorg)plek bij Schakenbosch;
- Het aantal jongeren dat succesvol terugkeert uit (residentiële) zorg of onderwijs-zorg voorzieningen naar de stamschool of een andere passende onderwijsplek neemt toe;
- Ambulante nazorg en expertise vanuit voorzieningen zoals Schakenbosch, School2Care en het OPDC worden structureel ingezet ter ondersteuning van terugkeer en plaatsing;

10. Voorkomen & verminderen van thuiszitters

Deelname aan onderwijs is cruciaal voor de ontwikkeling van kinderen. We zetten ons daarom in om schooluitval te voorkomen en het aantal thuiszitters verder terug te dringen. Ons uitgangspunt is helder: geen enkel kind zit langer dan drie maanden thuis zonder een passend onderwijs- en zorgaanbod. Samen met scholen, gemeenten, leerplicht en jeugdhulp werken we aan een gezamenlijke aanpak, zoals vastgelegd in het Routeboek Verzuim en Thuiszitters. Daarbij ligt de nadruk op preventie, tijdig handelen en het benutten van data om verzuim en uitval te voorkomen.

Wat gaat het SWV in 2026- 2027 doen?

- We brengen de knelpunten van de aanpak uit het Routeboek in kaart door middel van een brede evaluatie en formuleren met gemeenten en samenwerkingspartners verbeterafspraken;
- We ontwikkelen het Routeboek thuiszitters en de bijhorende bijlagen door tot een praktisch en handzaam document voor de verschillende professionals in de uitvoering;
- We stimuleren het gebruik van het Routeboek bij scholen en samenwerkingspartners;
- We sturen aan op een eenduidige en volledige registratie door scholen en ontwikkelen samen met de samenwerkingspartners interventies op basis van trends en analyses van het dashboard;
- We stellen samen met de gemeente een plan van aanpak voor schoolaanwezigheid op, gericht op het versterken van een positief en veilig schoolklimaat, zodat verzuim zoveel mogelijk kan worden voorkomen;
- We starten samen met de gemeente Den Haag drie kleinschalige pilots gericht op het bevorderen van schoolaanwezigheid in het voortgezet onderwijs;

- We stemmen met gemeenten af over bestaande initiatieven (zoals het Steunpunt voor ouders van thuiszitters) en versterken de samenhang met het Ouder- en Jeugdsteunpunt (OJSP);
- We werken samen met ketenpartners in een casusleeraanpak om patronen en knelpunten beter te begrijpen en te vertalen naar verbeteringen in de praktijk.

Welke bijdragen leveren de scholen en schoolbesturen?

- Scholen registreren thuiszitters met ongeoorloofd verzuim, geoorloofd verzuim en risicoleerlingen volgens de Handleiding Registreren Thuiszitters;
- Scholen werken actief met de aanpak zoals beschreven in het Routeboek;
- Scholen maken, waar nodig, tijdig gebruik van de opschalingsroutes in afstemming met het SOT;
- Scholen en schoolbesturen spannen zich in te voorkomen dat leerlingen langer dan 3 maanden thuiszitten;
- Scholen zetten actief in op het bevorderen van schoolaanwezigheid en nemen indien van toepassing deel aan de pilot schoolaanwezigheid.

Resultaat

- Het aantal thuiszitters neemt af, zowel niet geoorloofd, als geoorloofd;
- Er is beter en completer inzicht in verzuim, thuiszitters en risicoleerlingen door verbeterde registratie en datagebruik;
- Meer risicoleerlingen zijn vroegtijdig in beeld, waardoor uitval vaker wordt voorkomen;
- Op basis van data en signalen vinden structureel gesprekken plaats met samenwerkingspartners, gericht op gerichte interventies en verbeterafspraken;
- Minder leerlingen zitten langer dan drie maanden thuis zonder passend aanbod;
- Knelpunten worden eerderesignaleerd en opgeschaald, wat leidt tot meer passende en tijdige oplossingen voor leerlingen.

3. Hoe meten we wat werkt

De ambities in dit jaarplan vragen inzet van het samenwerkingsverband, scholen, schoolbesturen en onze partners. Niet alle resultaten zijn daarbij door één partij afzonderlijk te realiseren en niet alle factoren liggen binnen onze directe invloedssfeer. Juist daarom is het belangrijk om gezamenlijk zicht te houden op de voortgang, te leren van wat in de praktijk werkt en waar nodig bij te sturen. In 2026-2027 ligt de nadruk op de verdere implementatie en borging van de ingezette beweging. Daarbij kijken we niet alleen of voorgenomen activiteiten worden uitgevoerd, maar vooral of deze leiden tot merkbare effecten voor leerlingen, scholen en professionals. We volgen zowel de resultaten als de ontwikkeling daarnaartoe. Daarbij houden we rekening met de fase waarin een ontwikkeling zich bevindt en met externe afhankelijkheden, zoals beschikbare capaciteit, personele tekorten, samenwerking met partners en externe besluitvorming of financiering.

Om de voortgang op onze ambities en actielijnen te kunnen volgen, werken we met een beperkte set kernindicatoren. Deze geven inzicht in de mate waarin onze gezamenlijke inzet bijdraagt aan de doelen uit het Ondersteuningsplan en de ontwikkeling richting inclusiever onderwijs. We combineren deze kwantitatieve informatie met kwalitatieve informatie en ervaringen uit de praktijk. Zo gebruiken we monitoring niet alleen om verantwoording af te leggen, maar vooral om gezamenlijk te leren, patronen zichtbaar te maken en gericht bij te sturen.

De kernindicatoren bouwen voort op de indicatoren die in 2025-2026 zijn gebruikt. We kiezen bewust voor een doorontwikkeling, zodat we trends over meerdere jaren kunnen volgen en tegelijkertijd beter aansluiten op de huidige actielijnen en de samenhang tussen doelen, activiteiten en resultaten. De indicatoren zijn gekoppeld aan zowel de outcomes en domeinen uit het Ondersteuningsplan als de actielijnen uit dit jaarplan. Waar mogelijk zijn ze voorzien van concrete streefwaarden. In sommige gevallen werken we met trends of bandbreedtes, omdat verdere dataverzameling en analyse nodig is om realistische normen te bepalen. Deze worden gedurende het schooljaar verder aangescherpt. In samenhang met onze werkwijze van Monitoring, Evaluatie en Leren (MEL) vormen de kernindicatoren de basis voor het gesprek met scholen en partners over voortgang, resultaten en waar nodig bijsturing van de inzet.

Indicator	Streefwaarde 2026–2027	Hoofddoel	Domein	Bijdragende actielijnen
Aantal TLV's (trend)	-5% t.o.v. 2025–2026	Versterken inclusieve cultuur – Inclusieve school	1. Inclusieve ondersteuningsstructuur, 5. TOM, 7. Ambulant	Aantal TLV's (trend)
% tijdige overdracht po–vo	≥95%	Stabiele schoolloopbaan – Inclusieve school	2. Aansluiting po–vo, 3. Zorgplicht	% tijdige overdracht po–vo
% volledige overdrachtdossiers	≥95%	Stabiele schoolloopbaan – Inclusieve school	2. Aansluiting po–vo	% volledige overdrachtdossiers
Afstroom / doorplaatsingen		Stabiele schoolloopbaan – Inclusieve school	1. Inclusieve ondersteuningsstructuur, 5. TOM	Afstroom / doorplaatsingen
Aantal thuiszitters	-10% t.o.v. 2025–2026	Schoolaanwezigheid bevorderen – Inclusieve school / Haaglanden	10. Thuiszitters, 4. Jeugdhulp, 9. Alternatieve voorzieningen	Aantal thuiszitters
Gemiddelde duur thuiszitten	-10% t.o.v. 2025–2026	Schoolaanwezigheid bevorderen – Inclusieve school / Haaglanden	10. Thuiszitters, 4. Jeugdhulp	Gemiddelde duur thuiszitten
% herplaatsing binnen 3 maanden	≥90%	Schoolaanwezigheid bevorderen / Voorkomen thuiszitters	10. Thuiszitters, 9. Alternatieve voorzieningen	% herplaatsing binnen 3 maanden
Wachlijsten VSO		Inclusieve samenwerking	5. TOM, 6. VSO–VO, 9. Alternatieve voorzieningen	Wachlijsten VSO
% plaatsing VSO binnen 3 maanden	≥95%	Versterken onderwijszorgcontinuüm – Inclusief Haaglanden	4. Jeugdhulp, 9. Alternatieve voorzieningen	% plaatsing VSO binnen 3 maanden
Percentage terugkeer/behoud stamschool door inzet OPDC	+25% t.o.v. 2025–2026	Versterken inclusieve cultuur – Inclusieve school	7. Ambulant	Percentage terugkeer/behoud stamschool door inzet OPDC
Percentage behoud binnen regulier onderwijs na TOM	≥ 75%	Versterken inclusieve cultuur – Inclusieve school	5. TOM	Percentage behoud binnen regulier onderwijs na TOM
Afname individuele maatwerk budgetten	-20% t.o.v. 2025–2026	Doelmatige inzet middelen / Inclusieve school	8. Specialistische ondersteuning, 7. Ambulant	Afname individuele maatwerk budgetten
In-/uitstroom onderwijs ↔ zorg		Onderwijszorgcontinuüm – Inclusief Haaglanden	4. Jeugdhulp, 9. Alternatieve voorzieningen	In-/uitstroom onderwijs ↔ zorg

4. Zicht op voortgang '26-'27

Wat leren we uit 2025-2026?

In 2025-2026 hebben we gemerkt dat het opbouwen van goed datamanagement meer is dan het vullen van dashboards en overzichten. Het vraagt tijd om samen scherp te bepalen welke gegevens we écht nodig hebben, waar die vandaan komen en hoe we ze zorgvuldig en betrouwbaar kunnen verzamelen. We zien dat scholen, het SWV en partners moeten wennen aan een nieuwe manier van werken, waarin data niet alleen registraties zijn, maar een startpunt voor gezamenlijke reflectie en gesprek. Tegelijkertijd leren we dat ieder extra gegeven pas waarde krijgt als we het goed duiden: wat betekenen de cijfers voor de dagelijkse praktijk, voor de ondersteuning van leerlingen en voor de doorlopende leerlijn? Dat vraagt om bewuste keuzes: liever minder data die we goed begrijpen en gebruiken, dan veel data waar we weinig mee doen. Vanuit die reflectie zetten we in 2026-2027 de volgende stap: we bouwen verder aan een slanker, doordacht datalandschap, waarin helder is wat we meten, waarom we dat doen en hoe we de uitkomsten samen vertalen naar handelen. Daarbij maken we steeds bewuster gebruik van digitalisering en datagedreven werken als ondersteuning van deze werkwijze, zodat informatie toegankelijker wordt en beter benut kan worden in de praktijk.

Wat gaat het SWV in 2026-2027 doen?

Digitalisering en datagedreven werken

Om onze monitoring en sturing verder te versterken, investeren we in digitalisering en datagedreven werken. We werken toe naar een samenhangend en toegankelijk datalandschap, waarin informatie voor scholen en het samenwerkingsverband eenduidig beschikbaar is en beter benut kan worden in de praktijk. In 2026-2027 zetten we concrete stappen in het verbeteren van de uniformiteit en kwaliteit van data, zodat informatie beter vergelijkbaar en bruikbaar wordt. Daarnaast verbinden en ontwikkelen we bestaande dashboards verder, zodat verschillende databronnen – zoals verzuim, ondersteuning, TOM en middelen – in samenhang kunnen worden bekeken. We zorgen er daarbij voor dat deze informatie beter toegankelijk wordt voor scholen en het samenwerkingsverband, zodat data niet alleen beschikbaar is, maar ook daadwerkelijk wordt gebruikt voor reflectie, gesprek en bijsturing.

Dataverzameling en beschikbaarheid

Voor 2026-2027 maken we gebruik van alle beschikbare gegevens over de schooljaren 2024-2025 en 2025-2026 die we middels de JIO-plannen verzamelen, aangevuld met kwalitatieve informatie vanuit scholen en consultants.

De kwantitatieve data over het schooljaar 2024-2025 en 2025-2026 is nog niet op alle onderdelen volledig beschikbaar; daarom werken we in 2026-2027 met een deels gefaseerde actualisatie van onze analyses. Zodra de gegevens over 2024-2025 compleet zijn, worden de kernindicatoren geactualiseerd en gedeeld met besturen en scholen. We blijven werken met een overzichtelijk aantal kernindicatoren zoals in vorig hoofdstuk weergegeven die direct gekoppeld zijn aan de drie hoofddoelen en domeinen uit het Ondersteuningsplan, zodat we gericht kunnen volgen wat onze acties voor leerlingen, scholen en partners opleveren. Deze kernindicatoren vormen de basis voor onze monitoring, reflectie en bijsturing gedurende het schooljaar. We werken daarbij toe naar een meer samenhangend en toegankelijk datalandschap, waarin informatie voor scholen en het SWV op een eenvoudige en consistente manier beschikbaar is.

Monitoring van JIO's en impact

Het Jaarplan Inclusief Onderwijs (JIO) vormt vanaf 2026-2027 een belangrijk uitgangspunt voor de monitoring per school. In de JIO's beschrijven scholen hun doelen, interventies en inzet van middelen; deze informatie koppelen we aan de kernindicatoren en de bredere doelen uit het Ondersteuningsplan. Op basis van de dataverzameling en actualisatie van indicatoren volgen we jaarlijks de voortgang op de doelen in de JIO's, in samenhang met de kernindicatoren op SWV-niveau. Zo brengen we in beeld welke ondersteuningsvormen bijdragen aan een stabiele schoolloopbaan, het voorkomen van thuiszitters en het versterken van de basisondersteuning. De uitkomsten gebruiken we om samen met scholen te bepalen waar bijstelling van plannen of extra ondersteuning nodig is. Dataverzameling, kernindicatoren en monitoring van jaarplannen vormen daarmee één samenhangende verbetercyclus. Hiermee versterken we onze werkwijze van Monitoring, Evaluatie en Leren (MEL), waarbij data, praktijkervaringen en reflectie in samenhang worden gebruikt voor onderbouwde bijsturing. Daarnaast onderzoeken we hoe het JIO-proces digitaal ondersteund kan worden, zodat scholen hun plannen eenvoudiger kunnen opstellen, monitoren en evalueren en de beschikbare informatie beter kunnen benutten.

Samenwerking SPPOH

In 2026-2027 intensiveren we de samenwerking met SPPOH rond het monitoren van de impact en effecten van onze ondersteuningsplannen. We maken gezamenlijke afspraken over welke data we verzamelen, hoe we deze analyseren en op welke momenten we hierover rapporteren. Waar mogelijk stemmen we definities, indicatoren en rapportagemomenten op elkaar af, zodat scholen niet met verschillende, niet op elkaar aansluitende kaders hoeven te werken en er één consistent beeld ontstaat van ontwikkelroutes, ondersteuningsbehoeften en overgangen van leerlingen van po naar vo.

Wat is het resultaat?

We streven de volgende resultaten na:

- Scholen en samenwerkingspartners ervaren meer duidelijkheid over welke data we verzamelen, waarom we dat doen en hoe deze wordt gebruikt in het gesprek over kwaliteit, ondersteuning en de doorlopende leerlijn.
- Er ontstaat een consistent beeld van ontwikkelroutes, ondersteuningsbehoeften en overgangen van leerlingen in po en vo, mede door de nauwere samenwerking met SPPOH.
- De kernindicatoren en de JIO's worden sterker met elkaar verbonden, waardoor JIO's doelgerichter worden ingezet als sturingsinstrument voor de ondersteuningsstructuur van scholen.
- Trends rond schoolloopbanen, thuiszitters en ingezette ondersteuningsvormen worden eerder en beter zichtbaar, waardoor het SWV en scholen gericht kunnen bijsturen.
- Informatie is beter toegankelijk en bruikbaar voor scholen en het SWV, onder andere door verdere digitalisering en de doorontwikkeling van dashboards.
- Het SWV en scholen werken vanuit een versterkte MEL-werkwijze, waarbij data, praktijkervaringen en reflectie elkaar versterken en leiden tot beter onderbouwde keuzes in het ondersteuningsaanbod en datamanagement.

Onze principes en rollen

Wat leren we uit 2025-2026?

In 2025–2026 hebben we belangrijke stappen gezet in het versterken van onze manier van werken. We hebben onze principes verder uitgewerkt en vertaald naar concrete werkwijzen, zoals het Jaarplan Inclusief Onderwijs (JIO), het gebruik van dashboards en het versterken van onze rollen als expert, adviseur, inspirator en verbinder. Tegelijkertijd zien we dat het ontwikkelen van werkwijzen slechts een eerste stap is. De grootste opgave ligt in het daadwerkelijk toepassen en borgen in de dagelijkse praktijk van scholen en het SWV. Dit vraagt niet alleen om heldere instrumenten en processen, maar ook om aandacht voor gedrag, eigenaarschap en samenwerking. Daarbij is de actieve betrokkenheid van schoolleiders en schoolbesturen, onder andere in overlegstructuren zoals directiekringen, van groot belang om gezamenlijke richting te geven en ontwikkelingen te verankeren in de praktijk. In 2026–2027 ligt de nadruk daarom op het verder implementeren en versterken van deze manier van werken, zodat deze zichtbaar wordt in het handelen van professionals en de ondersteuning van leerlingen.

Principes die het SWV in 2026–2027 toepast

Doelmatig

We zorgen dat iedere euro bijdraagt aan onze doelen. In 2026–2027 ligt de focus op de implementatie van het Jaarplan Inclusief Onderwijs (JIO), waarin doelen, activiteiten en middelen expliciet met elkaar verbonden zijn. We benutten het JIO om beter onderbouwde keuzes te maken en transparanter te rapporteren over de inzet en het effect van middelen.

Data-gedreven

We bouwen verder aan een stabiel en bruikbaar datalandschap, met indicatoren zoals vso-instroom, ondersteuningsaanvragen en het dekkend aanbod. In 2026–2027 ligt de nadruk op het beter benutten van beschikbare data in de praktijk, zodat scholen en het SWV sneller zicht hebben op ontwikkelingen en gericht kunnen bijsturen.

Duurzaam

We zetten in op structurele oplossingen en het borgen van wat is ontwikkeld. De verschuiving van tijdelijke maatwerkbudgetten naar structurele ondersteuning wordt verder doorgezet, zodat scholen beter kunnen plannen en bouwen aan continuïteit en duurzame ontwikkeling.

Digitalisering

We vereenvoudigen processen en verbeteren de toegankelijkheid van informatie. In 2026–2027 werken we aan de verdere implementatie van digitale ondersteuning van het JIO-proces en het beter ontsluiten van data, zodat scholen minder administratieve belasting ervaren en meer regie hebben op hun ondersteuningsstructuur. Daarnaast ontwikkelen we een gezamenlijk digitaal formulier voor zorgplicht, zodat processen eenduidiger, efficiënter en beter uitvoerbaar worden voor scholen.

Rollen die het SWV in 2026–2027 inzet

Expert

We organiseren kennissessies en intervisiebijeenkomsten rondom thema's als inclusie, zorgplicht, TOM, HB en samenwerking. We benutten en delen expertise vanuit het OPDC, jeugdhulp en scholen zelf en zorgen dat deze kennis breder beschikbaar en toepasbaar wordt in de regio.

Adviseur

We versterken de rol van het SWV als adviseur richting scholen. We ontwikkelen en benutten praktische handreikingen en werkwijzen voor veelvoorkomende vraagstukken rondom ondersteuning, plaatsing en schoolontwikkeling. Daarbij ligt de nadruk op preventie en het versterken van de basis.

Inspirator

We maken inspirerende voorbeelden van inclusief onderwijs zichtbaar en delen deze actief binnen de regio. Door praktijkverhalen, bijeenkomsten en communicatiekanalen stimuleren we scholen om van elkaar te leren en nieuwe werkwijzen toe te passen.

Verbinder

We brengen scholen, gemeenten, jeugdhulp en andere partners samen en versterken de samenwerking binnen de regio. We organiseren netwerkbijeenkomsten en faciliteren zowel formele als informele overlegvormen om de verbinding structureel te versterken.

Welke bijdragen leveren de scholen en schoolbesturen?

Deze manier van werken vraagt niet alleen iets van het SWV maar ook van scholen en schoolbesturen:

- Scholen werken planmatig en doelgericht aan hun ondersteuningsstructuur en benutten het JIO als sturingsinstrument voor hun ontwikkeling en de inzet van middelen.
- Scholen maken actief gebruik van beschikbare data en inzichten om zicht te krijgen op hun eigen ontwikkeling en om gericht bij te sturen waar nodig.
- Scholen nemen deel aan kennisdeling, intervisie en netwerkbijeenkomsten en dragen bij aan het delen van praktijkervaringen en goede voorbeelden binnen de regio.

Deze manier van werken vraagt niet alleen iets van het SWV maar ook van scholen en schoolbesturen:

- Scholen werken planmatig en doelgericht aan hun ondersteuningsstructuur en benutten het JIO als sturingsinstrument voor hun ontwikkeling en de inzet van middelen.
- Scholen maken actief gebruik van beschikbare data en inzichten om zicht te krijgen op hun eigen ontwikkeling en om gericht bij te sturen waar nodig.
- Scholen nemen deel aan kennisdeling, intervisie en netwerkbijeenkomsten en dragen bij aan het delen van praktijkervaringen en goede voorbeelden binnen de regio.
- Scholen werken samen met het samenwerkingsverband en partners vanuit gedeeld eigenaarschap en dragen bij aan een cultuur van vertrouwen, reflectie en gezamenlijke verantwoordelijkheid.

- Schoolbesturen en schoolleiders nemen actief deel aan bestuurlijke en inhoudelijke overleggen (zoals directiekringen) en dragen bij aan gezamenlijke besluitvorming en ontwikkeling binnen het samenwerkingsverband.
- Schoolbesturen ondersteunen scholen in deze ontwikkeling en zorgen voor de randvoorwaarden die nodig zijn om deze manier van werken duurzaam te borgen.

Wat is het resultaat?

Onze manier van werken en de rollen die we vervullen leiden tot een cultuur waarin samenwerking, eigenaarschap en inclusie centraal staan. In 2026–2027 zien we daarbij een verdere verschuiving van ontwikkeling naar implementatie en borging.

We streven de volgende resultaten na:

- Scholen en samenwerkingspartners ervaren het samenwerkingsverband als een deskundige en toegankelijke gesprekspartner die richting én ruimte biedt.
- Jaarplannen van scholen zijn beter onderbouwd en worden actiever benut als sturingsinstrument, waardoor middelen doelmatiger worden ingezet.
- Schoolteams en samenwerkingspartners krijgen sneller en beter inzicht in trends en signalen, doordat data en dashboards beter worden benut in de praktijk.
- De verschuiving van tijdelijke naar structurele ondersteuning maakt het voor scholen mogelijk om planmatiger en duurzamer te werken aan ontwikkeling.
- Door verdere digitalisering ervaren scholen minder administratieve belasting en meer regie over hun ondersteuningsstructuur.
- Praktijkvoorbeelden, kennis en formats worden breder gedeeld en daadwerkelijk toegepast binnen de regio.
- Scholen en samenwerkingspartners voelen zich sterker verbonden en werken intensiever samen aan inclusiever onderwijs.
- Medewerkers van scholen en het SWV zijn beter toegerust om hun rol als expert, adviseur, inspirator en verbinder in de praktijk vorm te geven.

5. Interne organisatie en kwaliteit

Wat leren we uit 2025-2026?

In 2025-2026 hebben we belangrijke stappen gezet in het versterken van onze interne organisatie en werkwijze. Er is geïnvesteerd in het ontwikkelen en vastleggen van beleid, procedures en werkwijzen, en de planning- en controlcyclus is verder uitgewerkt en aangescherpt. Deze ontwikkeling heeft gezorgd voor meer duidelijkheid en structuur in de organisatie. Tegelijkertijd hebben we ervaren dat het vastleggen van afspraken en processen slechts een eerste stap is. De komende periode ligt de nadruk op het daadwerkelijk toepassen en borgen van deze werkwijzen in de dagelijkse praktijk. Daarnaast hebben we gezien dat rolverduidelijking, samenwerking en eigenaarschap binnen de organisatie essentieel zijn om deze beweging te laten slagen. Ook op het gebied van datagebruik en informatievoorziening zijn stappen gezet, maar is verdere ontwikkeling nodig om structureel en samenhangend te kunnen sturen. Deze inzichten maken duidelijk dat de komende periode in het teken staat van implementatie, borging en het versterken van de samenhang tussen beleid, uitvoering en sturing.

Wat gaat het SWV in 2026-2027 doen?

Op basis van deze inzichten richten we ons in 2026-2027 op het verder versterken van onze organisatie en werkwijze, met aandacht voor:

HR en organisatieontwikkeling

We bouwen voort op de basis die in de afgelopen periode is gelegd en richten ons op het verder versterken van de kwaliteit en effectiviteit van onze organisatie. Daarbij ligt de focus op:

- het doorontwikkelen van de gesprekkencyclus, met meer aandacht voor ontwikkeling, eigenaarschap en professionele dialoog;
- het inzetten van teamscans om beter zicht te krijgen op teamdynamiek, samenwerking en ontwikkelbehoeften;
- het versterken van de match tussen medewerkers en hun rol, zodat iedereen zoveel mogelijk op de juiste plek wordt ingezet;
- het gericht inzetten van scholing en ontwikkeling, passend bij individuele en teambehoeften.

Informatiemanagement en informatievoorziening

We werken aan het verder versterken van het informatiemanagement, zodat data en informatie betrouwbaarder, toegankelijker en beter bruikbaar worden voor sturing, verantwoording en het leren in de praktijk. Daarbij verschuift de focus van opbouw naar gebruik, met aandacht voor samenhang tussen data, processen en governance:

- het versterken van structuur en eigenaarschap rondom data en informatie
- het verbeteren van datakwaliteit en controle
- het doorontwikkelen en benutten van dashboards voor sturing en inzicht
- het beter verbinden van informatie aan de planning- en controlcyclus en besluitvorming
- het borgen van privacy en informatiebeveiliging conform de AVG en het geldende normenkader
- het vertalen van wet- en regelgeving naar praktische en werkbare richtlijnen voor scholen en professionals

Kwaliteitszorg en monitoring

In de afgelopen periode hebben we gewerkt aan het versterken van de samenhang tussen beleid, processen en de planning- en controlcyclus. Daarmee is een belangrijke basis gelegd voor een meer geïntegreerde manier van werken. De komende periode ligt de nadruk op het daadwerkelijk toepassen en benutten van deze samenhang in de praktijk. We richten ons daarbij op:

- het actief gebruiken van de ontwikkelde werkwijzen en instrumenten in de dagelijkse praktijk; het beter verbinden van beleid, uitvoering en monitoring;
- het consistentere benutten van evaluaties, data en signalen uit de praktijk; het versterken van cyclisch werken en reflectie op voortgang en resultaten.

Communicatie en transparantie

In de afgelopen periode hebben we belangrijke stappen gezet in het versterken van onze communicatie en zichtbaarheid. Zo is een nieuwe website ontwikkeld, is het bereik via LinkedIn aanzienlijk toegenomen en zijn zowel interne als externe nieuwsbrieven opgezet en verder uitgebouwd. Daarnaast hebben we een stakeholderanalyse uitgevoerd, waarmee we beter inzicht hebben gekregen in de verschillende doelgroepen en hun informatiebehoeften. Hiermee is een stevige basis gelegd voor meer gerichte, consistente en transparante communicatie. De komende periode ligt de nadruk op het verder benutten en door ontwikkelen van deze basis in de praktijk. Daarbij richten we ons op:

- het gericht afstemmen van communicatie op verschillende doelgroepen, op basis van de stakeholderanalyse;
- het verder ontwikkelen en benutten van de website als centraal en actueel informatiepunt; het versterken van onze zichtbaarheid en bereik via onder andere LinkedIn en nieuwsbrieven; het zorgen voor samenhang en consistentie in onze communicatie, zodat boodschappen herkenbaar en duidelijk zijn;

- het verbeteren van terugkoppeling over keuzes, voortgang en resultaten richting scholen en partners.

Projectmatig werken

In de afgelopen periode hebben we ervaring opgedaan met het projectmatig aanpakken van grotere en complexere vraagstukken. Dit heeft bijgedragen aan meer structuur en duidelijkheid in doelen, aanpak en samenwerking. In 2026-2027 zetten we projectmatig werken gericht en consistent in, zowel binnen de organisatie als in de samenwerking met scholen en partners. Daarbij ligt de focus op:

- het werken met duidelijke projectopzetten, doelen en fasering;
- het expliciet maken van rollen, verantwoordelijkheden en verwachtingen;
- het toepassen van een projectmatige werkwijze in samenwerking met externe partners;
- het versterken van de voorspelbaarheid en kwaliteit van gezamenlijke trajecten.

Wat is het resultaat?

We streven de volgende resultaten na:

- De kernwaarden inclusie, samen, vertrouwen en eigenaarschap zijn zichtbaar en herkenbaar in het dagelijks handelen van medewerkers en in de samenwerking met scholen en partners.
- Medewerkers worden gericht ondersteund in hun professionele ontwikkeling en functioneren, onder andere door een doorontwikkelde gesprekkencyclus, teamscans en gerichte scholing.
- Medewerkers zijn beter op hun plek binnen de organisatie, waardoor hun kwaliteiten effectiever worden benut en de samenwerking wordt versterkt.
- De interne samenwerking en teamontwikkeling zijn verder versterkt, met meer ruimte voor feedback, reflectie en gezamenlijk leren.
- Ontwikkeld beleid, processen en werkwijzen worden actief toegepast en zijn beter geborgd in de dagelijkse praktijk.
- Kwaliteitszorg en monitoring worden consistent ingezet, waarbij beschikbare data, evaluaties en praktijkervaringen beter worden benut in de sturing.
- De informatievoorziening en het gebruik van data ondersteunen steeds beter de besluitvorming en de verbinding tussen beleid, uitvoering en resultaten.
- De communicatie binnen én buiten de organisatie is transparant en consistent, met duidelijkere terugkoppeling richting scholen en samenwerkingspartners.
- Projectmatig werken wordt herkenbaar en consistent toegepast, met duidelijke afspraken over doelen, rollen en verantwoordelijkheden.
- Scholen en samenwerkingspartners ervaren nog meer samenhang, duidelijkheid en voorspelbaarheid in de ondersteuning en samenwerking met het SWV.

6. Middelen en bekostiging

Wat leren we uit 2025-2026?

In 2025-2026 hebben we stappen gezet in het versterken van de samenhang en transparantie in de inzet van middelen. Daarbij is het format van het Jaarplan Inclusief Onderwijs (JIO) ontwikkeld en zijn eerste stappen gezet richting een meer geïntegreerde manier van werken met budgetten. We hebben ervaren dat het werken met het JIO helpt om middelen, doelen en activiteiten beter met elkaar te verbinden en het gesprek hierover met scholen te versterken. Tegelijkertijd staat deze werkwijze nog aan het begin en zal de komende periode moeten blijken hoe dit in de praktijk uitwerkt.

Daarnaast hebben we gezien dat de huidige bekostigingssystematiek in de basis nog werkt, maar mogelijk verdere evaluatie vraagt in het licht van de gewenste vereenvoudiging en samenhang. Ook is duidelijk geworden dat meer helderheid over betaalmomenten en betere afstemming met scholen bijdraagt aan voorspelbaarheid en vertrouwen. Deze inzichten maken duidelijk dat de komende periode in het teken staat van het toepassen van nieuwe werkwijzen, het versterken van samenhang en het verder verbeteren van de afstemming met scholen.

Wat gaat het SWV in 2026-2027 doen?

Op basis van deze inzichten zetten we in 2026-2027 in op het verder versterken van de samenhang tussen middelen, doelen en resultaten, met aandacht voor:

Implementatie van het JIO en werken met één budget

We gaan het ontwikkelde JIO-format actief implementeren, waarbij doelen, activiteiten en middelen in samenhang worden gepland en verantwoord. Daarbij zetten we de eerste stap naar een meer geïntegreerde inzet van budgetten. We benutten het JIO om gericht te sturen op de relatie tussen de inzet van middelen en het effect voor leerlingen en scholen, zodat keuzes beter onderbouwd en transparanter worden. Daarnaast werken we aan het vergroten van duidelijkheid en voorspelbaarheid voor scholen, onder andere door heldere afspraken over betaalmomenten en het versterken van de afstemming. Hiermee ondersteunen we een transparanter en beter onderbouwd gesprek met scholen over inzet en keuzes.

Transitie opting-out lwoo

In de afgelopen periode hebben we de bekostigingssystematiek voor lwoo vastgesteld, waarbij is gekozen voor een opting-out aanpak. Dit betekent dat de bekostiging vanaf 2027 via het samenwerkingsverband zal verlopen. Deze verandering brengt een andere manier van werken met zich mee. Scholen zullen geen lwoo-indicaties meer afgeven en ook geen lwoo-vinkjes meer gebruiken in de bestaande systemen. In plaats daarvan wordt de ondersteuning en bekostiging op een andere manier georganiseerd en verdeeld. In 2026-2027 richten we ons op een zorgvuldige voorbereiding van deze overgang, zodat scholen tijdig weten wat er verandert en hoe zij hiermee kunnen werken. Daarbij houden we rekening met landelijke ontwikkelingen en mogelijke verdere aanpassingen in de bekostiging.

Verbeteren van afstemming en voorspelbaarheid

We zorgen voor meer duidelijkheid over betaal- en factuurmomenten en versterken de afstemming met scholen. Deze werkwijze is het afgelopen jaar in gang gezet en wordt in 2026-2027 verder structureel toegepast en geborgd. Hiermee creëren we meer voorspelbaarheid in de inzet van middelen en zorgen we dat verwachtingen over planning en uitvoering helder zijn. Dit ondersteunt een soepele samenwerking en een beter onderbouwd gesprek over inzet en keuzes.

Versterking van de planning- en controlcyclus

We bouwen voort op de planning- en controlcyclus zoals die de afgelopen periode is ingericht en inmiddels goed verloopt binnen de organisatie. In 2026-2027 zetten we in op het actiever benutten van deze cyclus als sturingsinstrument, door financiële informatie, voortgang en resultaten beter met elkaar te verbinden. We werken toe naar een werkwijze waarin informatie uit planning, uitvoering en verantwoording in samenhang wordt gebruikt voor besluitvorming en bijsturing. Daarmee versterken we het cyclisch werken en zorgen we voor meer samenhang tussen beleid, uitvoering en financiële sturing.

Wat is het resultaat?

Onze inzet op middelen en bekostiging leidt tot een meer samenhangende, transparante en doelmatige inzet van middelen. We bouwen daarbij voort op de ontwikkeling van het afgelopen jaar, met een verschuiving van inrichting naar daadwerkelijk toepassen en sturen op effect.

We streven de volgende resultaten na:

- Het JIO wordt actief gebruikt als instrument om doelen, activiteiten en middelen met elkaar te verbinden.
- Middelen worden meer integraal en samenhangend ingezet, waardoor het aantal losse aanvragen en afzonderlijke budgetstromen afneemt.
- De relatie tussen de inzet van middelen en het effect voor leerlingen en scholen wordt beter zichtbaar en bespreekbaar.
- Het gesprek met scholen over inzet en keuzes wordt inhoudelijker en meer gericht op effect en opbrengsten.
- Financiële keuzes dragen aantoonbaar bij aan de ontwikkeling van een duurzaam en passend ondersteuningsaanbod.
- De inzet van middelen is overzichtelijker en voorspelbaarder voor scholen en samenwerkingspartners.
- Scholen hebben meer duidelijkheid over betaal- en facturatiemomenten en ervaren betere afstemming met het samenwerkingsverband.
- De planning- en controlcyclus wordt actiever benut als sturingsinstrument, waarbij financiële en inhoudelijke informatie samenkomen.
- Scholen zijn voorbereid op de overgang naar de nieuwe lwoo-systematiek en weten wat deze betekent voor hun werkwijze.
- De overgang naar de opting-out aanpak voor lwoo verloopt zorgvuldig en voorspelbaar, zonder onderbreking in de ondersteuning van leerlingen.
- De nieuwe werkwijze rondom lwoo draagt bij aan meer samenhang in ondersteuning en bekostiging binnen het samenwerkingsverband.

**Bekijk onze
jaarcijfers op
de volgende
pagina**

Onze jaarcijfers voor 2026:

Baten	
Lichte ondersteuning algemeen	4.955.237
Lichte ondersteuning Iwoo	20.573.421
Lichte ondersteuning pro	7.837.494
Zware ondersteuning	33.422.059
Geormerkte subsidie OCW en gemeentes	2.357.167
Overige baten	1.961.443
Totale baten	71.106.820
Lasten	
Verplichte afdrachten	
<i>Afdracht vso</i>	19.263.113
<i>Afdracht pro</i>	8.429.627
<i>Afdracht Iwoo</i>	21.376.024
Uitvoering ondersteuningsplan	
Domein 1: inclusieve school	14.075.159
<i>Programma 2 Schoolondersteuningsteam</i>	1.939.867
<i>Programma 5 BOVO</i>	1.189.757
<i>Programma 6 School Ondersteuning Budget</i>	10.665.535
<i>Basisondersteuning</i>	3.479.736
<i>Extra ondersteuning</i>	4.800.000
<i>Maatwerk, innovatie & TOM</i>	2.385.800
<i>Iwoo</i>	
<i>Programma 7 HB</i>	280.000
Domein 2: inclusieve samenwerking	4.472.528
<i>Programma 3 Commissie van Deskundigen</i>	291.778
<i>Programma 4 OPDC</i>	4.030.750
<i>Programma 9 Projecten</i>	150.000
Domein 3: inclusief Haaglanden	885.000
<i>Programma 8 Residentieel</i>	400.000
<i>Programma 10 OJA</i>	185.000
<i>Programma 11 SMW</i>	300.000
Management en Organisatie	2.605.371
Totale lasten	71.106.821
Resultaat	0

7. Doorlopende activiteiten

Naast de actielijnen zoals beschreven in hoofdstuk 2 voert het samenwerkingsverband een aantal doorlopende activiteiten uit. Deze activiteiten vormen de basis van onze dagelijkse praktijk en zorgen voor continuïteit in de ondersteuning van leerlingen, de samenwerking met scholen en de verbinding met partners. Ze vormen daarmee een stabiel fundament onder de beweging richting inclusiever onderwijs.

Ondersteuning en trajecten

Het OPDC biedt structureel verschillende tijdelijke trajecten aan voor leerlingen die (tijdelijk) geen passend onderwijs kunnen volgen op hun eigen school.

In het traject Retour regulier krijgen leerlingen intensieve begeleiding met als doel terugkeer naar de eigen school. In 2026–2027 zetten we daarnaast nadrukkelijker in op ondersteuning in de eigen schoolcontext, waarbij de expertise van het OPDC ambulantly wordt ingezet.

De Perspectiefklas richt zich op thuiszitters zonder duidelijk toekomstperspectief, met als doel het formuleren van een haalbaar onderwijsperspectief. De Pitstop biedt tijdelijke opvang en begeleiding voor leerlingen die na een incident tijdelijk niet op school kunnen blijven. Het MBO-traject ondersteunt leerlingen voor wie het reguliere VO onvoldoende passend is, met als doel doorstroom naar een startkwalificatie.

Voor leerlingen die buiten het bestaande aanbod vallen en niet via reguliere ondersteuning of TOM-voorzieningen geholpen kunnen worden binnen hun school, blijft maatwerk mogelijk. We streven ernaar om voor iedere leerling zo snel mogelijk een passende oplossing te realiseren, met zo min mogelijk bureaucratie en zoveel mogelijk duidelijkheid voor scholen. Het samenwerkingsverband bewaakt het dekkende aanbod en stuurt bij waar nodig.

Het School Ondersteunend Team (SOT) blijft een vaste pijler in de ondersteuning van scholen. Consulenten signaleren vroegtijdig ondersteuningsvragen en adviseren op casus- en schoolniveau. In lijn met de actielijnen ontwikkelt het SOT zich verder richting een meer preventieve en adviserende werkwijze, waarbij scholen ondersteund worden bij het versterken van hun ondersteuningsstructuur.

Versterken van de ondersteuningsstructuur

Coördinatoren Passend Onderwijs (COPA's) spelen een sleutelrol in de ondersteuningsstructuur van scholen. We blijven investeren in hun positionering en deskundigheid, zodat zij een centrale rol kunnen vervullen in het realiseren van passend en inclusief onderwijs. Daarbij stimuleren we de samenwerking binnen scholen en met externe partners. Kennisdeling, gezamenlijke reflectie en het ontwikkelen van nieuwe werkwijzen blijven hierin belangrijke aandachtspunten. Kennisdeling is daarnaast een structurele pijler binnen het samenwerkingsverband. We organiseren intervisies, themabijeenkomsten en trainingen rondom relevante thema's en creëren ruimte voor het delen van praktijkervaringen en gezamenlijke reflectie. Door onderwijs en jeugdhulp vaker met elkaar te verbinden, versterken we het netwerk en dragen we bij aan een meer inclusieve onderwijspraktijk.

Toewijzing en formele ondersteuning

Het samenwerkingsverband blijft verantwoordelijk voor het afgeven van toelaatbaarheidsverklaringen (TLV's) en het ondersteunen van scholen bij vraagstukken rondom plaatsing en ondersteuning van leerlingen. Deze processen vormen een belangrijk onderdeel van onze wettelijke taak en dragen bij aan het realiseren van een passende plek voor iedere leerling. We voeren deze werkzaamheden zorgvuldig en transparant uit, in nauwe afstemming met scholen en betrokken partners. Tegelijkertijd sluiten deze processen steeds beter aan op de beweging richting preventie en versterking van de basisondersteuning, waarbij het uitgangspunt is om ondersteuning zoveel mogelijk binnen de school te organiseren.

Overgang po-vo

We blijven intensief samenwerken met het primair onderwijs om de overgang naar het voortgezet onderwijs zo soepel en passend mogelijk te laten verlopen. Vanaf groep 7 brengen we ondersteuningsbehoeften in beeld, zodat tijdige begeleiding en plaatsing mogelijk is. In samenwerking met partners werken we aan een zorgvuldig en transparant toelatingsproces, met als doel dat iedere leerling een passende plek krijgt en de overstap perspectief biedt.

Samenwerking met ouders en leerlingen

De stem van ouders en leerlingen blijft een vast onderdeel van ons beleid en onze werkwijze. Via het Ouder- en Jeugdsteunpunt (OJSP) bieden we een laagdrempelig aanspreekpunt voor vragen en ondersteuning rondom passend onderwijs. Daarnaast hebben ouders en leerlingen een structurele rol in de Ondersteuningsplanraad, waar zij meedenken over de koers van het samenwerkingsverband. Deze samenwerking draagt bij aan vertrouwen, betere besluitvorming en een inclusieve benadering van ondersteuning.

Samenwerking met partners

De samenwerking met gemeenten en jeugdhulppartners is structureel en wettelijk verankerd. We voeren periodiek overleg (OOGO) over onder andere jeugdbeleid, de uitvoering van de Jeugdwet en het ondersteuningsplan.

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor onder andere leerlingenvervoer, huisvesting en leerplicht. Samen werken we aan een sluitend netwerk waarin onderwijs en jeugdhulp elkaar versterken. Ook stemmen we regionaal af over grensverkeer en voorzieningen voor thuiszitters.

De samenwerking met jeugdhulppartners, die in 2025–2026 is versterkt, zetten we in 2026–2027 voort als onderdeel van de reguliere werkwijze. Dit betekent dat we structureel overleg voeren met partners zoals Kracht en rondomJou en blijven inzetten op afstemming tussen het SOT, het ambulant team van het OPDC, SMW+ en het AJOS-team.

In Den Haag werken we verder aan de implementatie van de Ondersteun Samen Tool binnen een governance-structuur waarin signalen uit de praktijk worden vertaald naar beleidsaanpassingen en bestuurlijke keuzes. De focus ligt op het versterken van de samenwerking in het grijze gebied tussen onderwijs, jeugdhulp en kinderopvang. In andere gemeenten werken we vergelijkbare werkwijzen verder uit.

Communicatie en bereikbaarheid

We zorgen voor heldere en toegankelijke communicatie richting scholen, schoolbesturen en samenwerkingspartners. Dit betreft zowel informatievoorziening over ondersteuning en processen als terugkoppeling over ontwikkelingen en keuzes. Het samenwerkingsverband blijft goed bereikbaar voor vragen, advies en ondersteuning, zodat scholen tijdig kunnen handelen en leerlingen de ondersteuning krijgen die zij nodig hebben. Daarbij werken we aan het versterken van de samenhang en consistentie in onze communicatie, in lijn met de ontwikkelingen zoals beschreven in hoofdstuk 4.

Wat is het resultaat?

De doorlopende activiteiten zorgen voor stabiliteit en continuïteit in de ondersteuning van leerlingen en scholen. Scholen ervaren het samenwerkingsverband als een toegankelijke en deskundige partner die ondersteunt bij dagelijkse vraagstukken en bijdraagt aan een samenhangende aanpak van ondersteuning in de regio.

